

PLAN MANAGERIAL

pentru

CONCURSUL DE OCUPARE A FUNCȚIEI DE DECAN

la

FACULTATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM

UNIVERSITATEA POLITEHNICA TIMIȘOARA

prof. dr. arh. Ioan ANDREESCU

Timișoara, mai 2016

Facultatea de Arhitectură și Urbanism, înființată (ca secție în cadrul Facultății de Construcții a Institutului Politehnic „Traian Vuia”) din 1971, s-a conturat de-a lungul timpului ca un pol de referință în învățământul de specialitate românesc și internațional.

Studenti și absolvenți ai acestei Facultăți au obținut numeroase premii și distincții în cadrul unor concursuri și competiții internaționale majore, au devenit parteneri în firme internaționale de renume, au ocupat poziții proeminente în organizații și forumuri internaționale (U.I.A., „Architects' Council of Europe”, „Ordinul Național al Arhitecților”, etc.).

În ultimii ani, o activitate din ce în ce mai intensă de cercetare științifică multidisciplinară a început să capete consistență, alături de preocupările tradiționale legate de proiectarea de arhitectură, design, grafică, etc.

Un număr din ce în ce mai mare de studenți și absolvenți au început să se implice activ în probleme care țin de gestiunea complexă a unor probleme sociale: proiecte comunitare, alternative, regenerări de zone aflate în recesiune, salvări de situri și obiective istorice neglijate și / sau pericolitate. Unele din aceste proiecte au dat rezultate, influențând politici publice și / sau proceduri de salvagardare patrimonială.

Multe cadre didactice - din diferite categorii de vîrstă - sunt voci autoritative în profesia de architect și/sau urbanist, formatori de opinie, membri ai unor juriu naționale/internaționale sau ai unor comisii de urbanism pe lângă diferite foruri administrative.

Rezultatele activității profesionale a multora dintre cadrele didactice și dintre absolvenți pot fi văzute atât în țară, cât și în străinătate (Londra, New York, Bruxelles, Munchen, Venetia, etc.).

În ultimii ani, printr-o colaborare din ce în ce mai extinsă cu Ordinul Arhitecților, Facultatea de Arhitectură și Urbanism a contribuit la succesul “Anualei de Arhitectură” Timișoara și acum este implicată în generarea noii manifestări internaționale “Trienala de Arhitectură” Timișoara, care este destinată a deveni o manifestare internațională de mare ținută.

Pe de altă parte, Facultatea de Arhitectură și Urbanism din cadrul Universității Politehnica din Timișoara este confruntată - în evoluția sa - cu două categorii de probleme - potențiale riscuri în creșterea și dezvoltarea sa:

- Probleme legate de schimbările majore - și rapide - care au loc în exercitarea profesiei de architect în cadrul unei globalizări extinse, care - pe cale de consecință - influențează serios reorganizarea și restructurarea învățământului de specialitate. Peste tot facultățile de profil fac eforturi de a-și recalibra și îmbunătăți oferta și de a-și întări identitatea pentru a face față unei concurențe tot mai puternice. Învățământul românesc de arhitectură este prizonierul unei forme de organizare depășite, care îl penalizează în contextul foarte concurențial de astăzi.
- Probleme legate de parametrii fundamentali de funcționare: o structură echilibrată a staff-ului, spații și echipamente adecvate nevoilor, proceduri de lucru (co-working), adevararea planului de învățământ la cerințele actuale, încadrarea suficientă a grupelor de studiu cu personal didactic de specialitate.

În aceste condiții, viitorul decan are misiunea de a organiza tranziția către o formă de organizare care poate asigura un viitor dinamic și competitiv Facultății de Arhitectură și Urbanism.

Ca parte componentă a Universității Politehnica Timișoara, Facultatea de Arhitectură și Urbanism trebuie să își aducă o contribuție substanțială la atingerea obiectivului prioritar stabilit în “Planul Managerial al Rectorului” (prof. dr. ing. Viorel-Aurel Șerban), și anume:

„Universitatea Politehnica Timișoara își propune ca până la aniversarea centenarului, în 2020, să se plaseze între primele 5 universități performante din România, iar în domeniul tehnologic să concureze cu Universitatea Politehnica din București pentru întăiere, pe baza criteriilor ce au în vedere capacitatea academică, calitatea și angajabilitatea absolvenților, excelența în cercetare, angajamentul regional, responsabilitatea publică și socială.”

În acest sens putem defini un „Obiectiv General” care constă în reducerea handicapului reprezentat de forma de învățământ neperformantă și de anumite condiții specifice de desfășurare a activității (spații, structura corpului didactic, adevararea planului de învățământ la condițiile interne și internaționale, organizarea formațiilor de lucru etc).

Pe lângă aceste două obiective majore există încă două obiective complementare :

- Întărirea imaginii Facultății de Arhitectură și Urbanism ca parte importantă a politicii de profil a Universității Politehnica cum este ea exprimată în obiectivele cuprinse în „Planul Managerial al Rectorului” la cap III.6 : “creșterea coeranței activităților de marketing universitar”, respectiv “participarea în calitate de parteneri la evenimente și proiecte de anvergură”.
- Internacionalizarea agresiva a activităților de învățământ, cercetare și proiectare prin “creșterea graduală a compatibilității internaționale a programelor de studii” și prin „promovarea ofertei de studiu pe piața internațională de educație (cf. „Planul Managerial al Rectorului” cap III.4).

Cu alte cuvinte - pentru a deveni o componentă activă și performantă a constelației “Politehnica”, Facultatea de Arhitectură și Urbanism trebuie să dobândească o formă de învățământ compatibilă cu mediul internațional (Bologna sau sistem Integrat Magistral), trebuie să ajungă gradual la parametri de funcționare cel puțin naționali (cf. Criteriilor ARACIS) privind structura corpului didactic, formațiile de studiu (1 cadru didactic la 6-8 studenți), necesarul de spațiu (2.5 - 4 mp/ student față de 1.3 mp astăzi), ponderea materiilor de specialitate în planul de învățământ ($\geq 50\%$).

Aceste obiective vor reduce diferențele față de școliile similare din Europa și vor crește atraktivitatea și performanța creând condiții pentru ameliorarea imaginii și identității academice în condițiile unei internaționalizări accelerate.

Cooperarea cu mediul profesional (Ordinul Arhitecților) poate crea premizele optime pentru trecerea la învățământul de tip Educație Permanentă, eventual folosind platforme de E-learning.

Managementul programelor de studii de licență și masterat

În această direcție se precizează un aspect fundamental : ameliorarea și eficientizarea programelor de licență și masterat trebuie concepută în perspectiva trecerii previzibile la o formă de învățământ compatibilă internațional (Bologna sau sistem Integrat Magistral).

Aceasta presupune un ciclu inițial de 4 ani de studiu (numit în general „licență”) și un ciclu de specializare de 2 ani (numit în general „masterat”).

Sistemul actual de 6 ani (asigurând licență cu masterat integrat) nu este recunoscut internațional deoarece cele două cicluri nu sunt definite distinct; este o licență prelungită la 6 ani din care se recunosc maximum 4.

Ca atare, reorganizarea programelor de studiu va avea în vedere “compresiunea” și modernizarea materiilor din primul ciclu, pentru a putea funcționa în maximum 4 ani, în condițiile creșterii ponderii materiilor de specialitate finalizate prin proiecte (chiar multidisciplinare) și care se vor derula prin metode de „co-working” (grupe mixte organizate în jurul unei teme de proiect). În acest sens am introdus deja proceduri de tip „co-working” pentru modulele de proiectare din anii I-II și III-IV, precum și module de lucru (subunit-uri) în cadrul unităților tematice la proiectul de diplomă (organizate deja tot pe principiul „co-working”)

Întrucât privește nivelul masteral, am creat, pe lângă masteratele existente (Masteratul de „Urbanism și Amenajarea Teritoriului”, respectiv „Mobilier și Amenajări Interioare”) două masterate noi (aprobată de ARACIS), organizate după standarde internaționale acceptate: „Proiectare Avansată” și „Reconversie și Restaurare”.

În perspectiva trecerii la un sistem coerent ele vor înlocui ultimii doi ani din formula actuală, oferind astfel alternative pentru ciclul de specializare.

Rezultatul acestei ajustări - simultan cu reorganizarea curriculară (materii de specialitatee, co-working) - vor reduce mult diferența față de școlile europene, crescând gradul de integrare și compatibilitate și - pe cale de consecință - potențialul de internaționalizare al școlii.

Management-ul Educațional și asigurarea calității programelor de studiu

Principalele măsuri avute în vedere sunt coordonate cu elementele principale ale Management-ului Programelor de Studii și urmăresc aceleași obiective: reducerea diferențelor față de platformele curiculare practicate în principalele școli europene, crearea posibilităților unei integrări avansate (programe comune) în contextul internăționalizării.

Se va urmări o corespondență mai bună între conținutul disciplinelor predate și competențele asumate de Facultatea noastră. Disciplinele redundante „tradiționale” vor fi înlocuite gradual cu discipline moderne compatibile cu practica europeana.

Va crește treptat numărul și ponderea disciplinelor de specialitate finalizate prin proiecte și va fi dezvoltată activitatea studenților în echipe transversale - tip “co-working”.

Pentru a facilita acest mod de lucru va trebui să obținem spații de lucru suplimentare, și bine echipate (ateliere, laboratoare, săli de seminarii) în concordanță - cel puțin - cu normele ARACIS: adică între 2.5 - 4 mp/student față de 1.3 mp/student cât avem acum. Internațional - în școlile nou construite și/sau renovate - media este de 8-10 mp/student .

Vom încuraja dezvoltarea în continuare a mobilităților cadrelor didactice și a studenților.

În prezent Facultatea de Arhitectură și Urbanism este parteneră în acorduri bilaterale „Erasmus” cu 27 de universități europene. Intenționăm să creștem acest număr și să dezvoltăm mobilitatea cadrelor didactice prin programe „Erasmus+”.

Vom urmări generalizarea publicării “caietelor de proiect” a căror importanță va crește odată cu dezvoltarea ponderii materiilor de specialitate în planul de învățământ. Cursurile și caietele de seminar vor fi publicate online.

Vom urmări atingerea parametrilor ARACIS întrucât privește ocuparea diferitelor categorii de posturi didactice și vom urmări să ne apropiem gradual de configurația corectă a formației de studiu specifică Arhitecturii : 6-8 studenți la un cadru didactic.

În condițiile concurenței acerbe între școlile europene de arhitectură, care influențează de pe acum opțiunile potențialilor candidați , îndeplinirea acestor condiții minime constituie o platformă bazică de supraviețuire și de dezvoltare a învățământului de arhitectură în cadrul U.P.T.

În implementarea acestor măsuri ne vom sprijini pe “Planul Managerial al Rectorului” al domnului prof.dr. Viorel Șerban și pe experiența Direcției Generale de Asigurarea Calității din U.P.T.

Relația cu Studenții și Serviciile pentru Studenți

Relația excelentă cu studenții și cu organizațiile studențești este unul dintre punctele tari ale activității managementului Facultății de Arhitectură și Urbanism, pe care intenționăm să-l dezvoltăm în continuare.

Activitățile în relația cu studenții se vor derula în continuare pe trei direcții:

- Sprijinirea consistentă pentru organizarea de festivaluri, evenimente, concursuri și/sau activități formative. Cu sprijinul nostru, “Asociația de la 4” este implicată în organizarea unor activități continue, cum ar fi:
 1. „Festival de arhitectură A0” - festival organizat cu scopul de a dezvolta competențele studenților de la arhitectură, în vederea asigurării unei mai bune relații - Arhitectură vs. Locuitorii din Timișoara.

2. C.A.S.A - concursul anual al studenților arhitecți - concurs realizat împreună cu facultatea din Cluj pentru studenții anului II de la arhitectură
3. „Seri(i)le D'arc” - platforma de dialog interdisciplinara realizat o dată la două săptămâni
4. Practica A4 - realizarea unei autoanalize a activității asociației din anul universitar precedent și stabilirea strategiei pentru anul următor, având astfel un punct de plecare solid în abordarea activităților viitoare.
5. „Săpunarii” - organizarea unor seri de film în cadrul facultății, în afara orelor de curs
6. „A4 te primește”- evenimente organizate pentru studenții anului I în vederea acomodării la noul sistem universitar
7. Balul bobocilor - eveniment organizat pentru studenții anului I în vederea creării unei platforme de dialog între studenți și profesori

- Organizarea practiciei de specialitate, care din anul școlar 2013-2014 se desfășoară din 2 în 2 ani. Începând din anul școlar 2016-2017 vom introduce - în conformitate cu standardele ARACIS - și 10 săptămâni de practică la firme în anul 6. Vom participa în continuare la organizarea unor forme diversificate de practică - excursii de studiu, workshopuri, mici proiecte “design-build”, practici în birouri de proiectare și pe șantier. Prin programul „Erasmus” am trimis și vom trimite studenți la practică de vară în firme și birouri de proiectare din străinătate. În fiecare an oferim posibilitatea ca cca. 60 de studenți să studieze sau să facă practică în străinătate.
- Antrenarea studenților în dezbaterea problemelor privind exercitarea profesiei pe plan național și internațional, evoluția programei de învățământ, modificarea statutului arhitectului etc. Feedback-ul studenților a fost valoros și ne-a permis să formulăm corect opțiunile de viitor. Aceste activități au contribuit și vor contribui în continuare la dezvoltarea unei atmosfere de transparentă, încredere și responsabilizare reciprocă.

Relația cu absolvenții

Relația cu absolvenții are un caracter special, în cazul tinerilor arhitecți, deoarece Arhitectura este - conform normelor europene - o profesiune reglementată, adică dreptul de a o exercita este administrat de organizația profesională „Ordinul Arhitecților din România”, structură cu vocație profesională dar și formativă.

Relațiile excelente pe care Facultatea de Arhitectură și Urbanism le are cu Filiala locală a Ordinului Arhitecților, ne permit să organizăm activități comune profesionale și culturale, pe care intenționăm să le dezvoltăm în continuare. Organizăm împreună practica care precede examenul pentru dreptul de semnătură, angajăm absolvenții în activități cum ar fi “Bienala de Arhitectură” Timișoara, pe care - cu ajutorul lor - intenționăm să o transformăm într-un eveniment de importanță regională.

Intenționăm ca, în viitorul apropiat, să organizăm - împreună cu Ordinul Arhitecților - activități de Educație Permanentă.

Absolvenții sunt încurajați să se implice în organizarea de cursuri de vară (ex. Cursul de “Proiectare Parametrică”), workshop-uri și activități de practică studențească. Aceste lucruri se desfășoară cu succes și vor fi promovate și susținute în continuare.

Absolvenții care lucrează la firme importante în țară și/sau străinătate sunt conectori importanți cu medii profesionale avansate și contribuie la dezvoltarea unor legături și oportunități generatoare de proiecte și evenimente.

Relația cu mediul economic și de cercetare-dezvoltare

Prin specificul activității și datorită faptului că multe cadre didactice sunt arhitecți practicanți, există un amplu portofoliu de relații în mediul economic („Baumit”, „Nemetschek”, etc). Aceste relații susțin activități curente: concursuri („Baumit”), cursuri și seminare IT („Nemetschek”), prezentări, expoziții.

Potențialul nu este realizat pe deplin și una din priorități este maximizarea colaborării cu mediul de afaceri și de cercetare prin încheierea de parteneriate stabile cu target-uri ambițioase. În acest sens intenționăm să dezvoltăm un parteneriat de durată cu firma „Elba” în vederea organizării de evenimente științifice, publicistice și mediatice pe tema iluminatului arhitectural. Acestea vor debuta în toamna 2016 cu ocazia „Bienalei de Arhitectură” Timișoara și vor fi urmate de dezvoltarea în comun a unui Centru de Excelență de profil și a unei Conferințe Internaționale periodice. Activități similare vor fi dezvoltate și în relație cu alte firme majore.

Marketing Educațional și internaționalizarea programelor de studiu oferite de facultate

Principalele direcții de acțiune în această direcție sunt:

- Participarea la activitățile de tip “Porți deschise” ale U.P.T prin folosirea la maximum a potențialului de imagine și identitate vizuală al Facultății de Arhitectură și Urbanism
- Încurajarea participării studenților și cadrelor didactice la concursuri internaționale de prestigiu. Până acum, această activitate a adus la obținerea unor rezultate deosebite (cum ar fi câștigarea premiului I și atribuirea lucrării pentru Viena la Concursul „Europan” 2015), cu mare impact de imagine.
- Implicarea în organizarea și participarea la evenimente profesionale de scară internațională - cum ar fi „Bienala de Arhitectură Timișoara” 2016.
- Organizarea în continuare a „Cursurilor de pregătire pentru Admitere”, un instrument eficace pentru atragerea de noi candidați
- Pentru a susține internaționalizarea școlii vom promova cele două noi masterate profesionale: “Regenerare, restaurare” și “Arhitectură avansată”, care în 2-3 ani vor avea limba de predare engleză; dezvoltarea în cadrul acestora a unor activități de cercetare multidisciplinară pe teme de interes: patrimoniu, landscape, schimbari climatice, etc
- Participarea, în continuare, la conferințele și workshop-urile EAAE și la lucrările “Education Academy”, principal for de coordonare internațională privind educația arhitecturală.

Gestiunea patrimoniului și resurselor Facultății

Prioritatea cea mai importantă în această direcție este concretizarea demersurilor pentru obținerea de spații suplimentare fără de care o mare parte a activităților viitoare n-ar putea avea loc în condiții normale.

În colaborarea cu Conducerea U.P.T. - dorim să evaluăm mai multe variante realiste, posibile să fie implementate în timp scurt. Ar fi de dorit transferul activităților mai importante într-un imobil de calitate, situate central - ceea ce ar susține considerabil efortul de a avea o imagine și o identitate corespunzătoare Facultății de Arhitectură și Urbanism.

Mentionăm că elementele acestui “Plan Managerial” pentru Facultatea de Arhitectură și Urbanism nu sunt altceva decât o tentativă de a transpune - în termenii schimbărilor necesare - prevederile cele mai importante ale “Planului Managerial al Rectorului U.P.T.”, elaborat de dl. prof.dr.ing. Viorel-Aurel Șerban.

Aderăm pe deplin la ceea ce am înțeles a fi esența acestei strategii: obținerea excelenței în condițiile unei competiții internaționale acerbe.

Timișoara, 18.05.2016

prof. dr. arh. Ioan Andreeșu